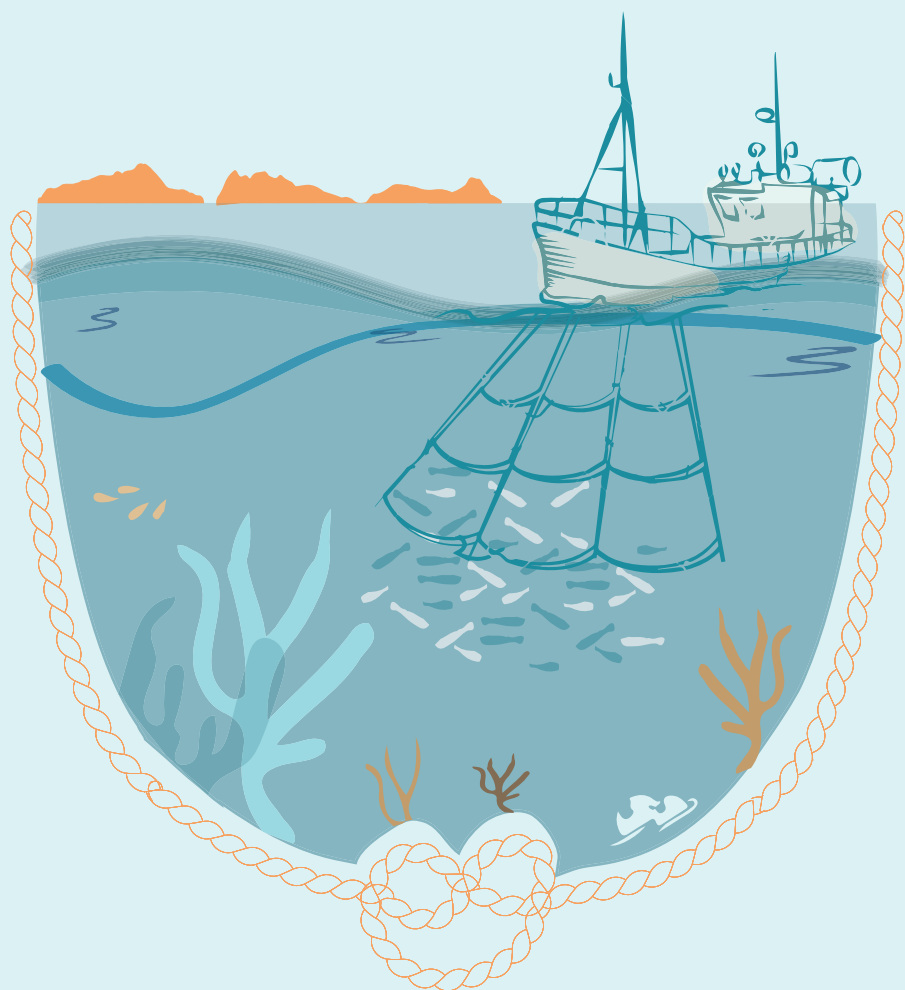

GUÍA DE EMPRENDIMIENTO EN TURISMO MARIÑEIRO E PESCA-TURISMO

Proxecto Mar das Illas: Rede de apoio e preparación dos profesionais da pesca ao turismo mariñeiro.

Guía de Emprendemento en Turismo Mariñeiro e Pesca-turismo.

Galp Ría de Pontevedra
Galp Ría de Vigo - A Guarda
Galp Ría de Arousa

Socio colaborador: Parque Nacional Marítimo Terrestre das Illas Atlánticas de Galicia. PNMTIAG

Textos: Babadiva Ambiental.

Deseño: Silvia Conde.

Fotografías: Babadiva, S.L. excepto pax 44 Pesca-Turismo; pax 47 Intramar e pax 50 Amare Turismo Náutico.

INDICE DOS CONTIDOS.

1. Introducción.....	4
2. Turismo Mariñeiro e pesca-turismo.....	6
3. Un mar de oportunidades: Estratexia Galega de Turismo 2020	9
4. O Parque Nacional Marítimo Terrestre das Illas Atlánticas de Galicia.....	13
5. O rumbo a seguir. Marco normativo.....	16
5.1 Turismo Mariñeiro.....	16
5.2 Pesca Turismo.....	22
5.3 Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores do Mar.....	28
6. Sucando o Mar das Illas: axudas e financiamento.....	32
6.1 Grupos de acción local do sector pesqueiro: Galp.....	32
6.2 Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio	35
6.3 Axencia de Turismo de Galicia.....	36
6.4 Outras Axudas e Subvencións.....	37
6.5 Onde Informarse.	38
7. Exemplos de Emprendemento.....	41
7.1 CEO pesca-turismo Mallorca y Menorca.....	42
7.2 Intramar, o Proxecto Chasula.....	45
7.3 Amare Turismo Náutico.....	48

1.- INTRODUCCIÓN.

A Unión Europea está a impulsar novos modelos de negocio para o sector pesqueiro cuxo obxectivo é a sostibilidade do sector. Xa que logo, o sector pesqueiro atópase en plena fase de desenvolvemento cara a novas vías de xestión, comercialización e diversificación polo que os grupos de acción local do sector pesqueiro (GALP) elaboraron estratexias de desenvolvemento local participativo (EDLP) para o período de programación do Fondo Europeo Marítimo e de Pesca (FEMP) 2014-2020, sendo a diversificación da actividade pesqueira un dos principais eixos que constitúen estas EDLP, tal e como promove o Crecemento Azul.

Por outra banda a Estratexia Galega de Turismo 2020, liderada pola Axencia Turismo de Galicia aposta por Galicia como destino sostible, coidadoso coa paisaxe e os recursos naturais e subliña a importancia do turismo baseado no patrimonio, a historia e a cultura galega, destacando o mar como referencia.

Neste contexto **Mar das Illas, Rede de apoio e preparación dos profesionais da pesca ao turismo mariñeiro** xurde da necesidade de proporcionar ao sector pesqueiro as ferramentas para facilitar a diversificación da súa actividade laboral cara ao turismo.

Mar das Illas nace da cooperación entre o Galp Ría de Pontevedra, o Galp Ría de Arousa e o Galp Ría de Vigo-A Guarda e ten como principal obxectivo **promover a actividade do turismo entre o colectivo de mariñeiros e os seus familiares nas rías baixas de Galicia**, especialmente no ámbito do Parque Nacional Marítimo Terrestre das Illas Atlánticas de Galicia ao través das seguintes accións:

1.-**Información e asistencia** ao desenvolvemento das devanditas actividades.

2.-**Formación como intérpretes do patrimonio marítimo-costeiro.**

A Guía de Emprendemento xorde da necesidade de crear un material de apoio e consulta que permita coñecer a situación actual para por en marcha iniciativas empresariais en turismo mariñeiro no entorno do Parque Nacional Marítimo Terrestre das Illas Atlánticas de Galicia e albiscar as perspectivas de futuro destas actividades. A Guía recolle tamén as principais conclusións acadadas na xornada técnica para difundir entre o sector todos os aspectos vinculados ao desenvolvemento do turismo mariñeiro en relación coa actividade pesqueira.

2.- TURISMO MARIÑEIRO E PESCA TURISMO

Historicamente a pesca foi clave no desenvolvemento dos asentamentos costeiros. Despois de milleiros de anos de desenvolvemento, esta actividade xerou ao longo do tempo importantes elementos culturais, económicos, medio ambientais e sociais que hoxe en día son de gran interese para o desenvolvemento de actividades turísticas.

Mais nas últimas décadas as actividades tradicionais como a pesca artesanal están en período de regresión por mor, entre outras causas, da industrialización da actividade pesqueira ou da contaminación terrestre e mariña que afecta á calidade das augas onde traballan.

Unha das estratexias promovida polos GALPS que pretende axudar a paliar esta regresión é promover a diversificación e posta en marcha de iniciativas turísticas vinculadas directamente coa actividade pesqueira nas zonas do litoral tradicionalmente dependentes da pesca. Esta é unha aposta con garantías, pois Galicia conta cun inmillorable patrimonio natural, cultural e gastronómico entorno á pesca e ao marisqueo, proporcionando sensacionais oportunidades para crear produtos turísticos de calidade vinculados ao mar. O turismo mariñeiro configúrase como unha oportunidade estratéxica que debe ser aproveitada.

Pero qué é o TURISMO MARIÑEIRO?

Existen moitas definicións de turismo mariñeiro, pero debemos atender ás que proporcionan os textos legais que regulan a actividade:

NA LEXISLACIÓN ESTATAL...

Lei 33/2014, do 26 de decembro, pola que se modifica a Lei 3/2001, de 26 de marzo, de Pesca Marítima do Estado.

- **DIVERSIFICACIÓN PESQUEIRA E ACUÍCOLA:** desenvolvemento de actividades complementarias realizadas por profesionais do sector pesqueiro, co fin de reforzar a economía das comunidades pesqueiras.
- **TURISMO PESQUEIRO OU MARIÑEIRO:** actividade desenvolvida polos colectivos de profesionais do mar, mediante contraprestación económica, orientada á valorización e difusión das actividades e produtos do medio mariño, así como dos costumes, tradicións, patrimonio e cultura mariñeira, que por iso transcende a mera actividade extractiva e comercial.
- **PESCA-TURISMO:** tipo de actividade de turismo pesqueiro ou mariñeiro desenvolvida a bordo de embarcacións pesqueiras por parte de profesionais do sector, mediante contraprestación económica, que ten por obxecto a valorización e difusión do seu traballo no medio mariño, na que os turistas embarcados non poderán exercer a actividade pesqueira.

NA LEXISLACIÓN GALEGA...

Lei 6/2009, de 11 de decembro, de modificación da Lei 11/2008, de 3 de decembro, de pesca de Galicia.

TURISMO MARIÑEIRO (artigo 112º):

*Enténdese por **TURISMO MARIÑEIRO**, para os efectos desta lei, as actividades desenvolvidas polos colectivos de profesionais do mar, mediante contraprestación económica, orientadas á valorización e á difusión do seu traballo no medio mariño, así como dos costumes, das tradicións, do patrimonio e da cultura mariñeira. En todo caso, estas actividades serán complementarias das actividades propias dos colectivos de profesionais do mar. Para os efectos deste artigo, terán a consideración de profesionais do mar as persoas que desenvolvan unha actividade de pesca, marisqueo ou acuicultura.*

ACTIVIDADES (Artigo 113º):

*Terán a consideración de actividades de turismo mariñeiro, **entre outras**, as de:*

- ***Pesca-turismo:** actividades desenvolvidas a bordo de embarcacións pesqueiras por parte dos profesionais do mar dirixidas ao coñecemento, a valorización e a difusión do seu traballo no medio mariño.*
- ***Rutas guiadas:** actividades dirixidas ao coñecemento do medio no que se desenvolven as actividades profesionais en praias, portos e vilas mariñeiras, guiadas por profesionais do mar.*
- ***Gastronomía:** actividades dirixidas á promoción e á posta en valor do consumo dos produtos da pesca, do marisqueo e da acuicultura.*

3.- UN MAR DE OPORTUNIDADES: ESTRATEGIA GALEGA DE TURISMO 2020

Na actualidade as actividades turísticas vinculadas ao patrimonio, a historia e cultura de Galicia, así como as actividades que promovan a sostibilidade do entorno e os recursos teñen unha gran potencial de desenvolvemento e crecemento futuro como así se deduce da diagnose da Estrategia Galega de Turismo 2020. Neste contexto o turismo mariñeiro preséntase como unha interesante alternativa de desenvolvemento e diversificación para o sector da pesca e do marisqueo artesanais ao estaren directamente vinculadas ao patrimonio, historia e cultura de Galicia.

A importancia da **Estrategia Galega de Turismo 2020** radica en que nela se definen os pasos a seguir para mellorar a competitividade do turismo en Galicia: ao través da posta en marcha de diversas Liñas Estratéxicas preténdese satisfacer as necesidades e expectativas dos turistas que se

achegan ao noso territorio demandando produtos turísticos baseados no patrimonio e na sostibilidade dos recursos, tipoloxía na que encadra á perfección o turismo mariñeiro.

*No ano 2020, Galicia aposta por un turismo baseado no patrimonio, a historia e a cultura galega, caracterizado por unha consolidación dos novos produtos e experiencias turísticas, diferentes ás doutros destinos, **nas que destaca o mar como referencia específica**, xunto coa cultura celta e as nosas lendas e tradicións. Galicia aposta por ser referente como **destino sostible, coidadoso coa paisaxe e os recursos naturais, tanto nas rías e praias do litoral, como nas fragas máxicas e parques naturais do interior.***
Estratexia Galega de Turismo 2020.

A **sostibilidade** do destino será o fío condutor na posta en marcha das **liñas estratéxicas** que se contemplan na Estratexia 2020, das que compre destacar, pola súa relación co turismo mariñeiro, as seguintes:

Liña estratéxica da Estratexia 2020.	Accións da Estratexia 2020	Exemplos de accións
LIÑA ESTRATÉXICA 1: PAISAXE, RECURSOS NATURAIS E SOSTIBILIDADE	Acción 1.1.1 Turismo de natureza e ecoturismo.	Impulso ás actividades de turismo mariñeiro. Fomento das visitas ás vilas mariñeiras tradicionais, o coñecemento das actividades pesqueiras e a gastronomía destas zonas e o seu patrimonio material e inmaterial.
	Acción 1.1.4 Impulso turístico da Rede de Parques Naturais.	Fomento de accións formativas enfocadas a mellorar o coñecemento medioambiental dos guías turísticos e, por outra banda, a dotar de nocións de atención ao turista aos técnicos dos parques.

Relación co proxecto Mar das Illas.
Mar das Illas desenvólvese no entorno do PNMTIAG, único parque nacional do territorio galego, cun gran potencial turístico. Ademais no ámbito de influencia existen outros espazos naturais protexidos baixo distintas denominacións: Rede Natura 2000, Ospar ...

Liña estratéxica da Estratexia 2020.	Accións da Estratexia 2020	Exemplos de accións
LIÑA ESTRATÉXICA 2: VALORES DIFERENCIADOR ES E A SÚA POTENCIACIÓN	Acción 2.1.2 <i>Desenvolvemento de rutas turísticas vinculadas con elementos singulares de Galicia.</i>	<i>Deseño de rutas vinculadas ao patrimonio etnográfico. Impulsaranse itinerarios relacionados co Turismo mariñeiro. En colaboración cos Grupos de Acción Local do sector Pesqueiro (GALP) fomentaranse sendas na contorna de poboacións cunha gran tradición mariñeira nas cales xa estean en marcha proxectos desta índole, de tal maneira que o turista poida percorrer zonas de marisqueo ou visitar as lonxas. Crearase unha ruta vinculada á pesca artesanal, centrada nos pequenos portos e nas vilas mariñeiras que desenvolven actividades pesqueiras de baixura.</i>
	Acción 2.1.3 <i>Enfoque turístico do patrimonio inmaterial.</i>	<i>Fomento do turismo mariñeiro en todas as súas vertentes, de tal maneira que o sector primario local comparta experiencias para que o visitante se mergulle nos costumes e na cultura mariñeira. No marco desta medida, serán os xeodestinos en colaboración cos GALP os encargados de formar a persoas que amosen aos visitantes as distintas técnicas de pesca ou marisqueo, as diferentes embarcacións tradicionais ou a artesanía das redeiras.</i>

Relación co proxecto Mar das Illas.

Mar das Illas capacitou aos participantes para a realización e desenvolvemento de rutas guiadas vinculadas ao patrimonio relacionado coa pesca artesanal: portos, lonxas, prazas de abastos, naves de redeiras, vilas mariñeiras, embarcacións tradicionais, estaleiros, técnicas de pesca ...

Liña estratéxica da Estratexia 2020.	Accións da Estratexia 2020	Exemplos de accións
LIÑA ESTRATÉXICA 6 RENDIBILIDADE.	<i>Obxectivo estratéxico 6.2 Fomento do turismo de alto valor engadido</i>	<i>Acción 6.2.1 Pulo de medidas de diferenciación e comercialización de produto turístico de alto valor engadido</i>

Relación co proxecto Mar das Illas.

Mar das Illas capacitou aos participantes para crear produtos turísticos diferenciados e de alto valor engadido.

Para máis información:
Estratexia Galega de Turismo 2020.

<https://www.turismo.gal/>

4.- O PARQUE NACIONAL MARÍTIMO TERRESTRE DAS ILLAS ATLÁNTICAS DE GALICIA.

O Parque Nacional Marítimo Terrestre das Illas Atlánticas de Galicia reúne os requisitos para ser un dos territorios con maior potencialidade turística da nosa comunidade. Tanto é así que o PNMTIAG está a recibir uns 350.000 visitantes anuais.

Estamos a falar dun enclave único, vinculado ao mar (o 86% da superficie protexida é mariña), no que se preserva un inmenso patrimonio natural e cultural. Para garantir a conservación deste patrimonio e compatibilizala co uso público ou turístico xorden ferramentas como o **Plan Reitor de Uso e Xestión** do parque (**PRUX**), un instrumento no que se plasman e describen os obxectivos e os criterios de xestión do parque nacional e no que se establece a normativa de protección, a regulación de aproveitamentos, a zonificación e as actuacións en materia de conservación, uso público, investigación e seguimento.

O parque nacional aposta por potenciar o turismo sostible ao redor dos valores patrimoniais que preserva, e por iso o PRUX recolle actuacións encamiñadas a xestionar estas actividades turísticas. Así por exemplo, a totalidade de illas que compoñen o Parque Nacional contará cun límite de acceso, tanto na tempada alta como na baixa.

Este compromiso do Parque co turismo sostible queda reflectido noutros galardóns obtidos como poden ser o selo Starlight (sistema de certificación turística a nivel mundial que busca a protección dos ceos nocturnos mellor preservados fronte á contaminación luminosa) ou a implantación da CETS (Carta Europea de Turismo Sostible).

Que é a Carta Europea de Turismo Sostible?

É unha iniciativa da Federación EUROPARC, que ten como obxectivo promover o desenvolvemento do turismo sostible nos espazos naturais protexidos de Europa. A CETS reflicte a vontade dos espazos protexidos, das partes interesadas locais e dos representantes do sector turístico, de promover o turismo de acordo cos principios do desenvolvemento sostible.

O **turismo sostible**, é definido na CETS como *"calquera forma de desenvolvemento, equipamento ou actividade turística que respecte e preserve a longo prazo os recursos naturais, culturais e sociais e que contribúa de xeito positivo e equitativo ao desenvolvemento económico e á plenitude dos individuos que viven, traballan ou realizan unha estancia nos espazos protexidos"*.

www.redeuroparc.org/actividades/carta-europea-turismo-sostenible

Cabe salientar que o potencial turístico do PNMTIAG e o seu ámbito de influencia ten aínda moito percorrido futuro, máis se cabe agora que o Plan Reitor de Uso e Xestión acadou o visto bo do Consello da Rede de Parques Nacionais, feito que abre novas posibilidades de desenvolvemento turístico sostible, entre outras un claro avance cara a declaración por parte da Unesco do parque nacional como Patrimonio da Humanidade.

Mar das Illas e o PNMTIAG.

No contexto territorial no que se desenvolve o proxecto Mar das Illas ten gran relevancia o Parque Nacional Marítimo Terrestre das Illas Atlánticas de Galicia, feito polo que se estableceu un acordo de colaboración mediante o que o PNMTIAG se constitúe como socio colaborador do proxecto.

Para poder exercer a labor como Guías é condición indispensable adquirir os coñecementos necesarios ao través de cursos de formación que se convocan ao efecto e posuír o título acreditativo correspondente. Para o caso concreto dos Guías de Turismo Mariñeiro en embarcación que desexen desempeñar a súa labor dentro dos límites do PNMTIAG, deberán obter o diploma correspondente ao *Curso de Iniciación ao Turismo Mariñeiro no ámbito do PNMTIAG*.

Curso de Iniciación ao Turismo Mariñeiro no ámbito do PNMTIAG. Mar das Illas.

Este curso capacita e habilita aos participantes para a posta en marcha de actividades de turismo mariñeiro en embarcación nos límites do parque nacional. A formación pon especial atención no coñecemento dos valores patrimoniais do parque, normativa e uso público así como da disciplina da Interpretación do Patrimonio, co obxectivo de capacitar para crear e executar actividades que poñan en valor o PNMTIAG, os recursos pesqueiros e o modo de vida e cultura mariñeiros.

5.- O RUMBO A SEGUIR: MARCO NORMATIVO.

Para poñer en marcha o noso proxecto de diversificación en turismo mariñeiro debemos coñecer a regulamentación que nos afecta.

5.1.- TURISMO MARIÑEIRO.

A Lei 6/2009, de 11 de decembro, de modificación da Lei 11/2008, de 3 de decembro, de pesca de Galicia define a actividade de turismo mariñeiro e os diferentes tipos de actividades que engloba.

Cabe subliñar que citada lei no artigo 113 contempla como actividades de turismo mariñeiro, as seguintes:

- *pesca-turismo.*
- *rotas guiadas en terra.*
- *gastronomía.*

No que respecta ao ámbito de actuación do proxecto Mar das Illas cabe salientar a inclusión na lei das rutas guiadas en terra para a promoción de produtos da pesca e acuicultura ou pesca-turismo e as rutas de pesca-turismo en embarcación (3ª e 4ª lista). Pola contra polo de agora non se contemplan de forma específica as actividades de turismo mariñeiro ou de pesca demostración en embarcacións, feito que si foi recollido noutras lexislacións autonómicas. En todo caso o propio artigo sinala que "*Terán a consideración de actividades de turismo mariñeiro, **entre outras**, as de...*" deixando aberta a porta a que se poidan incluír outros tipos de actividades.

Porén, outras actividades como o turismo mariñeiro desde embarcación ou a pesca-demostración poderían ser recollidas na futura normativa que regule as actividades de turismo mariñeiro contempladas na lei e que na actualidade non teñen regulación específica tal e como se especifica no artigo 113: "*Estableceranse as condicións para o exercicio das actividades previstas neste artigo. En todo caso, tales condicións deberanse someter ás previsións establecidas na normativa turística aplicable na comunidade galega en relación coa ordenación, a planificación e o fomento das actividades turísticas e estar en consonancia con estas*".

Que outras opcións existen namentres non se regulen as actividades de turismo mariñeiro previstas na lei?

Namentres non se publique dita regulamentación cabe a posibilidade de realizar actividades de turismo por profesionais do mar en embarcacións de recreo de sexta lista.

Preséntanse a continuación unhas táboas resumo coas características a ter en conta para emprender en turismo en embarcacións de recreo con fins comerciais.

TURISMO MARIÑEIRO EN EMBARCACIÓN.

Embarcacións

Sexta lista: Embarcacións de recreo con fins comerciais.
Actividade que precisa autorización previa da Xunta de Galicia.
Transportes.

TITULACIÓNS para 6ª lista.

Opción A

Patrón Profesional de Embarcacións de Recreo.

Normas:

RD 973/2009, de 12 de xuño, polo que se regulan as titulacións profesionais da Mariña Mercante (BOE 02/07/2009)
Resolución da Dirección Xeral de la Mariña Mercante de 12 de xullo de 2017 (BOE de 05/09/2017)

Requisitos:

Capitán de late + Operador Xeral do Sistema Mundial de Socorro e Seguridade Marítima (ou Títulos de Mariña Mercante).
Navegacións de 50 días e 2.500 millas.
Exame.

Atribucións:

Ata 24 m de eslora.
Ata 12 persoas a bordo, incluída tripulación.
Ata 60 millas da costa ou cabotaxe ata 150 millas da costa.

Opción B

Mariñeiro de Ponte (con autorización de Capitanía Marítima):

Normas:

Resolución da Dirección Xeral da Mariña Mercante do 14/11/2016 (BOE 02/12/2016)

Requisitos:

Mariñeiro de Ponte da Mariña Mercante.
6 meses de embarque facendo funcións de mariñeiro de ponte.

Atribucións:

Ata 10 m de eslora e 12 pax.
Augas interiores.
Potencia adecuada á embarcación.

Opción C

Patrón Portuario.

Normas:

RD 973/2009, de 12 de xuño, polo que se regulan as titulacións profesionais da Mariña Mercante (BOE 02/07/2009)
Orden FOM 21.06.01 sobre tarxetas profesionais (BOE de 10/07/2001)

Requisitos:

Curso + Embarques de 12 meses (6 ponte e 6 máquinas como mariñeiro/engraxador.)

Atribucións:

Hasta 100 GT e 150 pax; Menos de 3 millas de porto ou zona refuxio.
Simultaneo Ponte e máquinas ata 375 kw por motor. Non ten atribucións de máquinas, unicamente simultaneo.

Opción D	Patrón Local de Pesca (con autorización de Capitanía Marítima). Normas: <i>RD 973/2009, de 12 de xuño, polo que se regulan as titulacións profesionais da Mariña Mercante (BOE 02/07/2009)</i> <i>RD 36/2014, de 24 de xaneiro, regula títulos profesionais do sector pesqueiro. (BOE de 17/02/2014)</i> Requisitos: Tarxeta de Patrón Local de Pesca Título de Patrón Local de Pesca Exame + 18 meses embarque (6 ponte + 6 máquinas). Para buques de pasaxe ademais Certificado de Buques de Pasaxe Atribucións: Ata 12 m de eslora pp y 100 kw p.m. (Inclúe polivalencia) Augas interiores (dentro das liñas base) Pasaxe ata 150 pax.
Opción E	Patrón Costeiro Polivalente (con autorización de Capitanía Marítima). Normas: <i>RD 973/2009, de 12 de xuño, polo que se regulan as titulacións profesionais da Mariña Mercante (BOE 02/07/2009)</i> <i>RD 36/2014, de 24 de xaneiro, regula títulos profesionais do sector pesqueiro. (BOE de 17/02/2014)</i> Requisitos: Tarxeta de Patrón Costeiro Polivalente – con mando Título de Patrón Costeiro Polivalente Exame + 24 meses embarque ou equivalente (6 meses en máquinas) Para mando 12 meses como oficial ou patrón pesqueiro. Para buques pasaxe ademais: Certificado de Buques de Pasaxe Atribucións: Ata 24 m de eslora pp y 400 kw p.m. (Inclúe polivalencia) Augas interiores (dentro das liñas base) Pasaxe ata 150 pax.

DESPACHO DA EMBARCACIÓN.

Licenza de Navegación – Enrolado o patrón (non vale o permiso de navegación). Non está previsto o simultáneo de tripulacións entre 3ª e 6ª.

ZONAS DE NAVEGACIÓN.

Ata 2 millas dun abrigo ou praia accesible.

SEGUROS.

REAL DECRETO 607/1999, do 16 de abril, polo que se aproba o Regulamento do seguro de responsabilidade civil de subscrición obrigatoria para embarcacións de recreo ou deportivas.

O seguro de responsabilidade civil de subscrición obrigatoria cobre fronte a terceiros a reparación dos danos a persoas ata un límite de 120.200 euros por vítima cun límite máximo de 240.400 euros por sinistro, e os danos materiais e as perdas económicas a que se refire o artigo 6.1 deste Regulamento ata o límite de 96.000 euros por sinistro.

CERTIFICADOS PARA ENROLAR e DOCUMENTACIÓN OBRIGATORIA A BORDO.

Certificados para enrolar:

- *Certificado médico en vigor.*
- *Formación Básica en Seguridade (renovar cada cinco anos).*
- *Certificado de Operador Restrinxido / Xeral do Sistema Mundial de Socorro e Salvamento Marítimo.*
- *Formación Sanitaria.*

No caso de buques de pasaxe: en virtude do número de pasaxeiros (> 12) e título avanzado C.I. e Botes de rescate en función do tamaño do barco.

Taxa sinalización (> 9m motor / 12 m vela).

Certificado de Navegabilidade / Seguridade.

Certificados de balsas salvavidas (nos casos que aplique).

Certificado Revisión da Botica de primeiros auxilios.

Alta na Seguridade Social / Contrato de traballo (se non é o armador).

ATRAQUE EN PORTO

A Lei 6/2003, do 9 de decembro, de taxas, prezos e exaccións reguladoras da Comunidade Autónoma de Galicia establece as taxas a pagar pola prestación de servizos ao pasaxe por pasaxeiro/a e vehículo en réxime de pasaxe, en función da modalidade de pasaxe e do tipo de navegación, así como as taxas servizo de amarre e desamarre e outros.

FORMA XURÍDICA

Calquera forma xurídica admisible en dereito.

SEGURIDADE SOCIAL

Encadrado no Réxime Especial dos Traballadores do Mar namentres que a actividade mariñeira sexa a actividade principal.

Cando os beneficios superen aos da actividade principal o emprendedor/a deberá decantarse por unha das dúas actividades, encadrándose cada unha no réxime correspondente.

TRIBUTACIÓN

A fórmula para declarar estes ingresos dependerá do tipo de sociedade en que estea constituída a empresa pesqueira (autónomo, S.L., comunidade de bens, asociación...). Os beneficios obtidos imputaranse ao réxime de tributación que proceda pola actividade pesqueira principal, á cal complementan. Cando se faga a declaración de ingresos, uns corresponderán á actividade de Pesca ou Marisqueo que tributa ao 10% de IVE e outros a turismo mariñeiro, que o fai ao 21%.

REAT: REXISTRO EMPRESAS TURÍSTICAS DE GALICIA.

A Lei 7/2011, do 27 de outubro, de Turismo de Galicia regula o REAT. A inscrición se practicará de oficio polas empresas turísticas aínda que potestativamente, a consellería competente en materia de turismo poderá inscribir no rexistro outras actividades que polos seus servizos, instalacións ou interese para o turismo considerásense relevantes para ser incluídas na oferta turística.

RUEPSS: REXISTRO ÚNICO DE ENTIDADES PRESTADORAS DE SERVIZOS SOCIAIS.

No caso de que as actividades de turismo mariñeiro se realicen ao través dunha asociación, esta debera incluírse no Rexistro Único de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais. Este rexistro recolle a información referida ás Entidades que desenvolven programas ou son titulares ou xestoras de Centros ou Programas de servizos sociais, nos seguintes ámbitos: maiores, discapacidade, igualdade, infancia, menores, familia, inclusión e servizos comunitarios.

O RUEPSS configúrase como unha ferramenta para a difusión, o coñecemento e de orientación na asignación dos recursos sociais existentes. Esta aplicación está xestionada pola Subdirección Xeral de Autorización e Inspección de Servizos Sociais ó que poderá dirixirse mediante o enderezo electrónico: inspeccion.centros@xunta.gal

5.2.- PESCA-TURISMO.

LEXISLACIÓN AUTONÓMICA.

A Lei 6/2009, de 11 de decembro, de modificación da Lei 11/2008, de 3 de decembro, de pesca de Galicia define a actividade de turismo mariñeiro e os diferentes tipos de actividades que engloba, entre eles a pesca-turismo. Esta actividade prevista na lei autonómica na actualidade carece de regulación propia.

LEXISLACIÓN ESTATAL.

A Lei 33/2014, do 26 de decembro, pola que se modifica a Lei 3/2001, de 26 de marzo, de Pesca Marítima do Estado recolle a pesca-turismo como unha das actividades asociadas ao turismo pesqueiro ou mariñeiro e detalla que:

“polas súas condicións particulares require dunha regulación específica. A existencia dun especial control enfocado a estas cuestións fundamentase nas imperiosas razóns de seguridade da navegación e de control extractivo do recurso que diferencian a este subsector doutros relacionados coa actividade turística”.

En que consiste esa regulación específica?

A Lei de Pesca do estado especifica no **Artigo 74 ter** as condicións que é preciso cumprir para poder realizar actividades de pesca-turismo:

1. As actividades serán realizadas en todo caso por profesionais do sector, suxeitos xa que logo ao Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores do Mar.
2. Deberase contar co previo Informe favorable do Ministerio de Fomento, así como comunicación previa ao Ministerio de Agricultura e Pesca, Alimentación e Medio Ambiente (MAPAMA).
3. A actividade será compatible coa pesca extractiva para a que o buque estea autorizado.
4. Os turistas non poderán exercer a actividade pesqueira.
5. Obrigatorio subscribir un seguro de responsabilidade civil ou outra garantía financeira equivalente.
6. Poderán regularse regulamentariamente as condicións de comercialización dos produtos recollidos durante a actividade.
7. Regulamentariamente estableceranse as condicións de complementariedade e compatibilidade da actividade de pesca extractiva e pesca-turismo e as condicións do embarque do pasaxe.

Cal é a REGULAMENTACIÓN á que fai referencia o punto 7?

As condicións específicas relativas á posta en marcha de actividades de pesca-turismo serán recollidas nun Real Decreto cuxo borrador estivo sometido a información pública. A finalidade deste Real Decreto será regular a pesca-turismo como actividade complementaria do sector pesqueiro, establecendo as condicións básicas para o seu desenvolvemento a bordo de buques e embarcacións pesqueiras ou embarcacións auxiliares de pesca extractiva e acuicultura, realizadas e dirixidas por profesionais do sector pesqueiro.

RESUMO do Borrador do Real Decreto polo que se establecen as condicións para o desenvolvemento da actividade de pesca-turismo. Secretaría Xeral de Pesca.

Embarcacións	Terceira lista: buques de construción nacional ou importados dedicados á pesca con fins comerciais. Cuarta lista: buques auxiliares de pesca ou de actividades de acuicultura.
REQUISITOS	
Informe previo favorable do Ministerio de Fomento	Emitido pola Capitanía Marítima correspondente. - O informe emitirase nun prazo máximo de 2 meses. - Se hai algunha modificación, deberase solicitar un novo informe. - Capitanía comprobará antes de emitir o informe que o barco está dado de alta no Rexistro da Flota Pesqueira. - Capitanía ditará un regulamento para facer un seguimento da validez da autorización. Documentación a presentar: • Seguro de responsabilidade civil ou garantía equivalente. • Declaración responsable.
Inscrición	Debe estar no Rexistro Xeral da Flota Pesqueira. Verificación pola Secretaría Xeral de Pesca, SGP.
Caladoiros	O cumprimento dos requisitos esixidos na CCAA, permitiralle operar nos caladoiros onde o buque estea autorizado a traballar.
Título para habilitación	A CCAA poderá expedir título para a habilitación de forma adicional á verificación establecida, os cales haberán de ser comunicados á SGP.

COMPLEMENTARIEDADE E COMPATIBILIDADE COA PESCA EXTRACTIVA

Condicións	Acorde ás condicións establecidas para a actividade extractiva, en particular en canto aos seus períodos.
Rol	No rol de despacho debe estar indicado que o buque pode realizar a actividade de pesca-turismo.
Limitacións	• Pode facerse a actividade en calquera época do ano e horario. A única limitación é que a excursión non pode durar máis de 24h. • O embarque e desembarque debe realizarse no mesmo porto. Isto afecta aos barcos de cerco. • A tripulación mínima nunca será inferior a 2 tripulantes.

SEGURIDADE E HABITABILIDADE

Seguros	Seguro de responsabilidade civil en vigor ou garantía financeira equivalente que cubra os riscos de morte ou accidente nas viaxes. O borrador non fixa cantidades.
Outras normas complementarias ao RD.	REAL DECRETO 607/1999, do 16 de abril, polo que se aproba o Regulamento do seguro de responsabilidade civil de subscrición obrigatoria para embarcacións de recreo ou deportivas. O seguro de responsabilidade civil de subscrición obrigatoria cobre fronte a terceiros a reparación dos danos a persoas ata un límite de 120.200 euros por vítima cun límite máximo de 240.400 euros por sinistro, e os danos materiais e as perdas económicas a que se refire o artigo 6.1 deste Regulamento ata o límite de 96.000 euros por sinistro.
	ORDE do 28 de abril de 2011 pola que se establecen os límites cuantitativos nos seguros de danos a terceiros que se subscriban para embarcacións dedicadas á pesca profesional, marisqueo e acuicultura. Establece os seguintes límites mínimos ás sumas máximas aseguradas por sinistro ou ocorrencia: a) Un millón de euros para aquelas embarcacións cuxa tripulación non supere as cinco persoas. b) Vinte e cinco millóns de euros para as embarcacións cuxa tripulación supere as cinco persoas.
	Real Decreto 1575/1989, de 22 de decembro, polo que se aproba o Regulamento do Seguro Obrigatorio de Viaxeiros. As indemnizacións a percibir polos asegurados ou beneficiarios do Seguro Obrigatorio de Viaxeiros valoráranse e abonarán da seguinte forma: 1. Falecemento.- O valor de indemnización en caso de morte será de 36.060,73 euros. 2. Incapacidade: 42.070,85 euros.

Elementos seguridade	Elementos de salvamento e seguridade suficientes.
	Os pasaxeiros deberán levar en todo momento o chaleco salvavidas e demais elementos de seguridade.
	Medios de acceso seguros para os turistas, incluídas as persoas con discapacidade.
	A zona segura para os turistas debe contar con pasamáns dunha altura de polo menos 1 metro.
Botica de primeiros auxilios	Botica preceptiva establecida polo RD 258/1999, e unha botica adicional para as persoas que gozan da actividade de pesca-turismo (a comprobación será realizada polo ISM).
Chalecos e balsas	Barcos de menos de 12 metros: • Un chaleco de inflado automático por turista • Un chaleco con radiobaliza (abandono de buque) por cada 6 persoas incluída a tripulación. • Unha praza de balsa salvavidas para todos os turistas (só en caso de ser necesaria a súa incorporación). • Os que traballan a menos de 3 millas están exentos, pero no punto 5 do artigo 6 establécese que non poderá realizar a actividade de pesca-turismo ningún buque que teña concedida calquera exención.
	Barcos de máis de 12 metros (arrastre) • Un chaleco de inflado automático por turista • Un chaleco con radiobaliza (abandono de buque) por cada turista. • Unha praza de balsa por turista. • No caso de que sexa necesario incorporar unha balsa adicional, esta debe cumprir as prescricións que a balsa existente.
Información de seguridade	Información por escrito aos turistas nun idioma que comprendan de toda a información do buque e a charla de seguridade.
EMBARQUE E DESEMBARQUE DE TURISTAS	
Embarque e desembarque	O patrón do buque será o responsable da seguridade no embarque de pasaxeiros: menores e persoas que requiran de asistencia especial.
	O embarque e desembarque realízase onde o buque exerza a súa actividade extractiva principal. O embarque de turistas comunicárase á Capitanía Marítima no mesmo tempo e forma que o resto da tripulación.
Desatraque	Con anterioridade proporcionarase por escrito información sobre o buque, medidas de seguridade e condicións nas que se desenvolve a actividade.

NÚMERO MÁXIMO DE PASAXEIROIS SEGUNDO EMBARCACIÓN*

BUQUES 3ª lista.		BUQUES auxiliares 4ª lista.	
Metros de eslora	Pasaxeiros	Metros de eslora	Pasaxeiros
Ata 8	2	Ata 8	4
De 8 a 12	4	De 8 a 12	8
12 a 20	8	>12	12
>20	12		

*O embarque de turistas está asimilando ao de Persoal Alleo á tripulación. Débese comunicar á Capitanía ou distrito o embarque.

ARTES DE PESCA E IDENTIFICACION DAS EMBARCACIÓNS.

Artes de pesca	O manexo das artes de pesca e demais elementos realizarase tendo en conta a presenza de pasaxeiros non familiarizados coa actividade pesqueira.
Identificación	As CCAA poderán regular a exhibición dun logo ou outro método de identificación.
Formación	As administracións pesqueiras competentes facilitarán formación adecuada ao sector pesqueiro para o desenvolvemento desta actividade.

SEGUIMIENTO E CONTROL

Rexistro	As CCAA levarán un rexistro dos buques habilitados. Serán responsables de comunicar a concesión ao interesado, e de trasladar unha memoria á SGP e ao ISM
Control	Diferentes medidas de control: • Materia de despacho. • Normativa embarque persoal alleo. • Formación en seguridade marítima. • Medidas de control establecidas para a actividade extractiva principal.

TRIBUTACIÓN

Os beneficios obtidos por pesca-turismo imputaranse ao réxime de tributación que proceda pola actividade pesqueira principal, á cal complementan.

A fórmula para declarar estes ingresos dependerá do tipo de sociedade en que estea constituída a empresa pesqueira (autónomo, S.L., comunidade de bens...).

Cando se faga a declaración de ingresos, uns corresponderán á actividade de Pesca que tributa ao 10% de IVE e outros a pesca-turismo, que o fai ao 21%.

VENTA DE PEIXE

Poderán comercializarse os produtos pesqueiros obtidos na actividade de pesca-turismo, segundo o previsto no real decreto 418/2015 que regula a primeira venda de produtos pesqueiros: os concesionarios das lonxas ou establecementos autorizados poderán realizar vendas a consumidores finais, sempre que se enmarque na actividade de pesca-turismo ou turismo acuícola, sendo obrigatorio o cumprimento da nota de venda ou documento de trazabilidade correspondente.

5.3.- REXIME ESPECIAL DOS TRABALLADORES DO MAR.

Por que un Réxime Especial da Seguridade Social dos traballadores do Mar?

O traballo do mar está caracterizado por unha serie de características diferenciais: o espazo físico en que se leva a cabo a actividade, a dureza das condicións de vida a bordo, o prolongado illamento das tripulacións, distanciamento do fogar familiar, as elevadas taxas de morbilidade e elevados accidentes, así como o carácter estacional do traballo e a existencia dunha retribución á parte. Todos estes elementos levaron aos lexisladores a tomar en consideración o carácter especial da actividade marítimo-pesqueira e a regularon ao través do *Decreto 2864/1974, de 30 de agosto, polo que se aproba o texto refundido das Leis 116/1969, de 30 de decembro, e 24/1972, de 21 de xuño, polo que se regula o Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores do Mar.*

Mais esta normativa quedou obsoleta razón pola que se aprobou a *Lei 47/2015, de 21 de outubro, reguladora da protección social das persoas traballadoras do sector marítimo-pesqueiro*, que ademais de regular situacións novas, é máis completa e inclúe programas e prestacións que integran toda a protección social xestionada polo ISM.

Cal é o encadre da actividade de pesca-turismo nesta lei?

A Lei 33/2014, de 26 de decembro, pola que se modifica a Lei 3/2001, de 26 de marzo, de Pesca Marítima do Estado no seu artigo 74 ter. denominado “Condicións da pesca-turismo”, no punto 3 clarifica que as actividades de diversificación pesqueira ao través de pesca-turismo serán realizadas en todo caso por profesionais do sector, suxeitos xa que logo ao Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores do Mar.

E no caso doutras actividades complementarias á pesca?

Con carácter xeral, calquera actividade complementaria que se realice poderá encadrarse no Réxime Especial de Seguridade Social dos Traballadores do Mar. A pertenza a un grupo de cotización ou outro dos tres grupos existentes, virá determinado por cal sexa a actividade principal.

PERSONAS TRABALLADORAS COMPRENDIDAS NO RÉXIME ESPECIAL DA SEGURIDADE SOCIAL DOS TRABALLADORES DO MAR

POR CONTA ALLEA	POR CONTA PROPIA
a) Persoas traballadoras que exerzan a súa actividade marítimo-pesqueira a bordo das embarcacións, buques ou plataformas seguintes, figurando no Rol dos mesmos como técnicos ou tripulantes: 1.º De mariña mercante. 2.º De pesca marítima en calquera das súas modalidades. 3.º De tráfico interior de portos. 4.º Deportivas e de recreo. 5.º Plataformas fixas ou artefactos ou instalacións susceptibles de realizar operacións de exploración ou explotación de recursos mariños, sobre o leito do mar, ancorados ou apoiados nel.	a) Actividades marítimo-pesqueiras a bordo das embarcacións ou buques que se relacionan a continuación, figurando tales persoas traballadoras ou armadores no Rol dos mesmos como técnicos ou tripulantes: 1.º De mariña mercante. 2.º De pesca marítima en calquera das súas modalidades. 3.º De tráfico interior de portos. 4.º Deportivas e de recreo.
b) Persoas traballadoras que exerzan a súa actividade a bordo de embarcacións ou buques de mariña mercante ou pesca marítima, enroladas como persoal de investigación, observadores de pesca e persoal de seguridade.	b) Acuicultura desenvolvida en zona marítima ou marítimo - terrestre.
c) Persoas traballadoras dedicadas á extracción de produtos do mar.	c) Os mariscadores, percebeiros, recolletores de algas e análogos.
d) Persoas traballadoras dedicadas á acuicultura desenvolvida na zona marítima e marítimo - terrestre, incluíndo a acuicultura en area e en lámina de auga, tales como bancos cultivados, parques de cultivos, bateas e gaiolas.	

PERSOAS TRABALLADORAS COMPRENDIDAS NO RÉXIME ESPECIAL DA SEGURIDADE SOCIAL DOS TRABALLADORES DO MAR (continuación)

POR CONTA ALLEA	POR CONTA PROPIA
e) Mergulladores extractores de recursos mariños.	d) Mergulladores extractores de recursos mariños.
f) Mergulladores con titulación profesional en actividades industriais, incluíndo a actividade docente para obter dita titulación.	e) Mergulladores con titulación profesional en actividades industriais, incluíndo a actividade docente para a obtención de dita titulación.
g) Redeiros e redeiras.	f) Redeiros e redeiras.
h) <i>Estibadores portuarios.</i>	g) Prácticos do porto.
i) Prácticos do porto.	h) Familiares colaboradores.* ²
j) Persoas traballadoras que desenvolvan actividades de carácter administrativo, técnico e subalterno.* ¹	
k) Calquera outro colectivo de persoas traballadoras que desenvolva unha actividade marítimo - pesqueira e cuxa inclusión neste Réxime sexa determinada polo Ministerio de Emprego e Seguridade Social.	

**¹ actividades de carácter administrativo, técnico e subalterno en empresas marítimo - pesqueiras e de estiba portuaria, así como nas entidades de posta a disposición de persoas traballadoras a empresas titulares de licencias do servizo portuario de manipulación de mercancías, a condición de que desenvolvan a súa actividade exclusivamente no ámbito portuario, independentemente do carácter estatal ou autonómico do porto. Tamén estarán incluídas as persoas traballadoras que desenvolvan ditas actividades ao servizo das confrarías de pescadores e as súas federacións, das cooperativas do mar e das organizacións sindicais do sector marítimo - pesqueiro e asociacións de armadores.*

**² terán a consideración de familiares colaboradores da persoa traballadora por conta propia, e xa que logo, estarán incluídas como persoas traballadoras por conta propia no Réxime Especial, o cónxuxe e os parentes por consanguinidade ou afinidade ata o segundo grado inclusive, de calquera das persoas traballadoras por conta propia a que se refire este artigo, que traballen con elas nas súas explotacións de forma habitual, convivan co cabeza de familia e dependan economicamente del, salvo que se demostre a súa condición de asalariados. Non obstante o anterior, para ser considerado como familiar colaborador nos grupos segundo e terceiro de cotización a que se refire o artigo 10, será requisito imprescindible que realice idéntica actividade que o titular da explotación.*

6.- SUCANDO O MAR DAS ILLAS. AXUDAS E FINANCIAMENTO.

Tódolos anos publícanse diferentes axudas cuxo obxectivo é potenciar a diversificación e creación de novos produtos turísticos.

ONDE INFORMARSE?

6.1.- GRUPOS DE ACCIÓN LOCAL DO SECTOR PESQUEIRO: GALP.

Grupos de
Acción
Local do sector
Pesqueiro

O desenvolvemento local participativo nas zonas pesqueiras está gobernado polos grupos de acción local do sector pesqueiro (GALP) e lévase a cabo ao través de estratexias de desenvolvemento local.

Estratexias de Desenvolvemento Local e Participativo. EDLP.

Os grupos de acción local do sector pesqueiro son os responsables de elaborar e poñer en práctica as estratexias de desenvolvemento local participativo (EDLP) para apoiar actividades de desenvolvemento relacionadas co mar. Para a implantación destas estratexias conceden axudas aos proxectos que teñan algún dos seguintes obxectivos:

- a. *Aumento do valor, creación de emprego, atracción de mozas e promoción da innovación en tódalas fases da cadea de fornezo dos produtos da pesca e a acuicultura.*
- b. *Apoio á diversificación dentro ou fóra do sector da pesca comercial, á aprendizaxe permanente e á creación de emprego nas zonas pesqueiras e acuícolas;*
- c. *Impulso e aproveitamento do patrimonio medioambiental das zonas pesqueiras e acuícolas, incluídas as operacións de mitigación do cambio climático;*
- d. *Fomento do benestar social e do patrimonio cultural das zonas pesqueiras e acuícolas, incluído o patrimonio cultural pesqueiro, acuícola e marítimo;*
- e. *Reforzo do papel das comunidades pesqueiras no desenvolvemento local e da gobernanza dos recursos pesqueiros e actividades marítimas locais.*

No EDLP do Galp Ría de Pontevedra, coordinador do proxecto Mar das Illas, establécense unha serie de obxectivos estratéxicos que cabe salientar pola súa coincidencia cos propios do proxecto Mar das Illas:

- *Mellorar a capacitación e as condicións para o emprendemento no tecido produtivo pesqueiro, incrementando as oportunidades de formación dos traballadores e traballadoras e a súa empregabilidade, facilitando o relevo xeracional, as estruturas asociativas e o emprendemento.*
- *Promover o aproveitamento dos recursos do territorio reforzando a asociación da herdanza do mar coas oportunidades para o turismo, a dinamización da actividade económica, e a cohesión social e territorial.*
- *Fomentar a conciencia ecolóxica e o aproveitamento sostible do patrimonio ambiental das zonas costeiras para as xeracións actuais e futuras.*

Como presentar proxectos para obter as axudas?.

Os proxectos que se presenten poderán ser de dous tipos:

a) **Investimentos produtivos:** son aqueles que supoñen a realización dunha actividade económica, tendentes á produción de bens ou servizos e que supoñen unha creación e/ou mantemento de emprego.

b) **Investimentos non produtivos:** son aqueles que non supoñan o inicio ou o desenvolvemento dunha actividade económica e/ou non estean afectos a unha actividade económica. Así mesmo, terán este carácter os proxectos de interese público que, mesmo constituíndo unha actividade económica ou estando afectados a unha actividade económica, non incidan sobre o réxime de competencia no territorio.

Prazo: Convocatoria aberta ata o 1 marzo 2020.

Máis información: <https://galp.xunta.gal/>

Grupo de Acción Local
do sector Pesqueiro
Ría de Pontevedra

Teléfono: 886 21 30 15

*Correo electrónico:
gac6@accioncosteira.es*

Grupo de Acción Local
do sector Pesqueiro
Ría de Vigo-A Guarda

Teléfono: 986 51 09 53

*Correo electrónico:
gac5@accioncosteira.es*

Grupo de Acción Local
do sector Pesqueiro
Ría de Arousa

Teléfono: 986 35 81 09

*Correo electrónico:
gac7@accioncosteira.es*

6.2.- CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E ORDENACIÓN DO TERRITORIO.

SUBVENCIÓNS PÚBLICAS NA ÁREA DE INFLUENCIA SOCIOECONÓMICA DO PARQUE NACIONAL MARÍTIMO-TERRESTRE DAS ILLAS ATLÁNTICAS DE GALICIA:

- Subvencións públicas nas áreas de influencia dos Parques Nacionais. *Real decreto 1229/2005, do 13 de outubro, polo que se regulan as subvencións públicas con cargo aos Presupostos Xerais do Estado nas áreas de influencia socioeconómica dos Parques Nacionais.*

No Parque Nacional Marítimo Terrestre das Illas Atlánticas de Galicia esa área de influencia socioeconómica abrangue aos concellos de Vigo, Bueu, Vilagarcía de Arousa e Ribeira.

Convocatoria: anual

Máis información desta e outras axudas e subvencións desta entidade: <https://www.xunta.gal/cmatv>

6.3.- AXENCIA DE TURISMO DE GALICIA.

Entre os obxectivos básicos da Axencia están o desenvolvemento do turismo na comunidade autónoma de acordo cos principios de calidade, accesibilidade e sustentabilidade, a potenciación do turismo como un factor de crecemento económico, a valorización dos recursos turísticos e o fomento do turismo como un instrumento de reequilibrio territorial.

Subvencións á cooperación entre pequenos operadores: axudas de carácter anual que teñen como obxectivo fomentar a coordinación entre pequenos operadores económicos das áreas rurais para desenvolver proxectos en común e adquirir unha escala económica da cal carecen individualmente.

Máis información e outras axudas e subvencións desta entidade:

https://www.turismo.gal/canle-institucional/transparencia/axudas-e-subvencions?langId=es_ES

6.4.- OUTRAS AXUDAS E SUBVENCÍONS.

Outras institucións como o Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación ou a Consellería do Mar da Xunta de Galicia ofrecen axudas e subvencións relacionadas co ámbito de actuación do proxecto Mar das Illas, o turismo mariñeiro.

Podemos obter información das axudas e subvencións que estean activas ao través dos seus buscadores, aos que podemos acceder nos seguintes enlaces:

Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación:

<https://www.mapa.gob.es/es/pesca/temas/diversificacion/>

Consellería do Mar: <https://www.xunta.gal/mar>

6.5. ONDE INFORMARSE.

Consulta regularmente as axudas activas nos enlaces facilitados nos puntos anteriores, ou ben contacta cos axentes de emprego dos concellos da área de influencia dos Grupos de Acción Local Pesqueira que participan no proxecto Mar das Illas.

Galp Ría de Pontevedra

Concello	Contacto
Sanxenxo	986 720 075 tecnicoemplego@sanxenxo.org
Meaño	986 747 102 isabel.amil.meano@eidolocal.es
Poio	986 770 001 mjose.suarez.asperez@concellopoio.com
Pontevedra	986 804 300 flopez@pontevedra.eu
Marín	886 204 352 aedlmarin@concellodemarin.es
Bueu	986 324 396 aedl@concellodebueu.gal

Galp Ría de Arousa

Concello	Contacto		
Ribeira	981 835 417 emprego@riveira.com		
A Pobra do Caramiñal	981 843 280 luismiguel.dominguez@apobra.gal		
Boiro	981 842 609 emprego@boiro.org		
Rianxo	981 860 075 mariajose.fungueirino@concelloderianxo.gal		
Catoira	986 546 014 malisa.catoira@eidolocal.es		
Vilagarcía de Arousa	986 099 200 tle@vilagarcia.es		
Vilanova de Arousa	986 554 021 javier.pineiro@vilanovadearousa.com		
A Illa de Arousa	986 527 080 concello@ailladearousa.es		
Ribadumia	986 718 491 concello.ribadumia@eidolocal.es		
Cambados	986 524 881 orientacion@cambados.es		
O Grove	986 730 609 adlogrove@concellodogrove.es		
Mancomunidade do Salnés (AEDL)	986 521 115 info@salnes.com		

Galp Ría de Vigo - A Guarda

Concello	Contacto		
Cangas	986 301 371 dlocal@cangas.gal		
Moaña	986 314 200 emprego@patronatobeiramar.org		
Vilaboa	986 708 215 info@vilaboa.org		
Soutomaior	986 705 106 aedl@soutomaior.com		
Redondela	986 402 664 aedl@redondela.gal		
Vigo	986 810 232 ofi.emprego@vigo.org		
Nigrán	986 365 000 tle.nigran@nigran.org		
Baiona	986 385 048 tecnicodeemprego@baiona.org		
Oia	986 362 125 aedl@concellodeoia.es		
O Rosal	986 625 000 aedl@concellodorosal.es		
A Guarda	986 610 000 emprego@aguarda.es		

7.- EXEMPLOS DE EMPRENDIMENTO.

O turismo mariñeiro nace en Galicia da man de proxectos pioneiros como *Pescanatur Rías Baixas* ou *Mar de Lira*. Despois de moitos anos de traballo, innovación e esforzo, hoxe en día é un sector incipiente en proceso de regulación por mor do seu potencial no territorio galego e o interese acadado na sociedade ao través de diferentes iniciativas.

Un dos primeiros proxectos de turismo mariñeiro en Galicia foi Pescanatur. Nesta iniciativa pioneira participaron a confraría de Cangas do Morrazo e a cooperativa Cíes artesanal con sede en Meira. En *Pescanatur Rías Baixas* os turistas podían coñecer o mundo do mar en profundidade, participando directamente

cos mariñeiros e mariscadoras en actividades únicas. Para poder realizar as actividades de pesca-turismo as embarcacións foron sometidas a exhaustivas revisións técnicas e reformas estruturais necesarias para adaptarse as esixencias legais.

Mar de Lira abriu camiño e amosou os pasos a seguir para a levar a cabo actividades de turismo mariñeiro. Naceu no seo da Confraría de Pescadores de Lira (Carnota) co obxectivo de dinamizar a contorna social da comunidade de pescadores de Lira e dar a coñecer e valorizar diferentes actividades da pesca e marisqueo artesanais.

Actualmente as iniciativas turísticas vinculadas ao mar, ben sexan de turismo mariñeiro ou turismo náutico, son promovidas principalmente por pequenas empresas ou autónomos. Son moitas e de gran calidade, pero queremos resaltar nesta guía as iniciativas promovidas por tres relatores que participaron na Xornada Técnica de Mar das Illas co obxectivo de que poidan servir como un referente para futuros proxectos de diversificación da actividade pesqueira.

7.1.- PESCATURISMO MALLORCA e MENORCA.

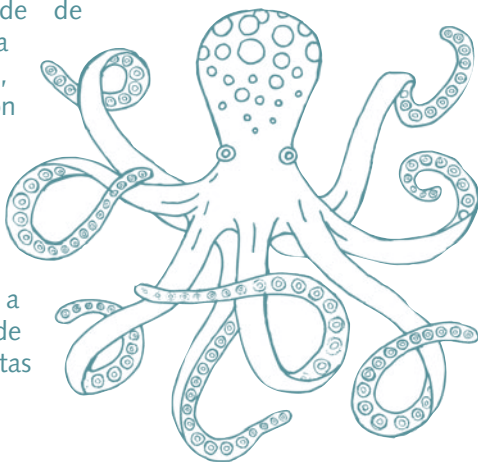

Pescaturismo é unha plataforma Web que, en colaboración coas Confrarías de Pescadores de Mallorca, facilita que os pescadores tradicionais poidan ofrecer todo tipo de excursións e actividades de lecer mariñeiro, náutico, cultural e gastronómico en barcos de pesca tradicional. Pescaturismo ofrece actividades nas que os visitantes poden acompañar aos pescadores profesionais, auténticos lobos de mar, no seu día de traballo. O turista poderá realizar diferentes actividades dependendo do barco no que parta e o plan que elixa previamente.

Ao longo dos anos algúns oficios necesitan mudar para poder continuar co seu exercicio, e a pesca estao facendo a través do turismo. Esta nova modalidade turística sostible pretende axudar aos profesionais do mar que ofrecen excursións familiares e exclusivas en barcos de pesca. É a primeira vez que se pon en marcha un proxecto destas características e a resposta das Confrarías de Pescadores da Illa foi de máxima colaboración, xa que a iniciativa repórtalles uns ingresos extras á marxe da actividade pesqueira.

A plataforma está xestionada por un grupo de profesionais que se encargan de tramitar todos os permisos necesarios para a posta en marcha das actividades así como de divulgalas, de xeito que os mariñeiros so teñen que agardar pola notificación das reservas efectuadas. A empresa afirma que todos os barcos cumpren os exhaustivos requisitos que impón Capitanía Marítima, tanto en materia de seguridade, inspeccións e controis, así como toda a normativa autonómica, a través da Direcció Xeral de Pesca.

As autoridades de Mallorca acudiron ao porto de Andratx para recibir aos dous primeiros grupos que estrearon as excursións de pesca-turismo. O conseller de Medio Ambiente, Vicenç Vidal, o director xeral de Pesca, Joan Mercant, a directora xeral de turismo, Alicerce Carbonell, o alcalde de Andratx, Jaume Porsell, a directora do programa Eurolocal, Josefina Sintes, así como o patrón maior da cofradía de Palma, Rafael Mais, e o secretario da confraría de Andratx, Miguel Alemany, en representación dos pescadores, celebraron o éxito da iniciativa e propuxeron a Pepe Martínez, CEO de Pescaturismo, establecer distintas liñas de colaboración.

Pescaturismo gañou 1º Premio de produto Turismo Responsable 2018 que organiza a Fundación InterMundial, o Instituto Tecnolóxico Hoteleiro (ITH) e Fitur. Este premio recoñece a implicación das empresas turísticas que traballan polo desenvolvemento e activación dun turismo que avogue por unhas prácticas responsables co medioambiente, a economía e a sociedade local. Optaban aos premios 56 candidaturas de 13 países. Nestes momentos pesca-turismo ofrece máis de 300 excursións diferentes de 40 pescadores de Mallorca, Menorca e proximamente Barcelona e Murcia, durante todo o ano e desde unha vintena de portos pesqueiros.

Máis información:

<https://www.pescaturismomallorca.com/>

<http://blog.pescaturismospain.com/>

<https://www.facebook.com/pescaturismo/>

7.2.- INICIATIVAS TRADICIONAIS MARÍTIMAS.

PROXECTO CHASULA.

No ano 2003 Intramar adquiriu a embarcación histórica, unha “fasquíá” ou barco de cerco das Rías Altas. O seu actual dono e patrón, Isidro, rehabilitouno seguindo os criterios marcados na normativa legal 2003/44/CE e RD 2127/2004 sobre o proceso de reconstrución de embarcacións históricas.

INTRAMAR

Iniciativas Tradicionais Marítimas

Renomeado como CHASULA amosa ás novas xeracións toda unha vida dedicada á pesca artesanal. Embarcar como pasaxeiro, ou pescar no “Chasula” é navegar nun barco con mil historias sufridas na súa proa.

PROXECTOS E SUBVENCIONS.

- 2004 Proxecto *“Recuperación integral de barco tradicional da pesca artesanal en Galicia para dedicalo a actividades náutico turísticas”*. Subvencionado pola Consellería de Pesca e Asuntos Marítimos (Xunta de Galicia).
- 2007-2008. Proxecto *“Cambados a Beira do Mar”* en colaboración coa Confraría de Cambados e a Asociación de Mariscadoras (GUIMATUR). Subvencionado pola Consellería de Pesca e Asuntos Marítimos (Xunta de Galicia).
- 2013. Proxecto *“Establecemento de rutas marítimas para a observación e avistamento de aves e mamíferos mariños”*. Subvencionado pola Consellería de Medio Ambiente Territorio e Infraestruturas - Rede de Parques Nacionais.

- 2015-2016. Proxecto “*Comunidades mariñeiras comunidades sostibiles*”. Rutas marítimo terrestres desestacionalizadoras en torno ao PNMTIAG. Subvencionado pola Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio (Dirección Xeral de Conservación da Natureza).

Servizos.

As principais actividades que desenvolven son:

- *Rutas en barco a bordo do Chasula polas Rías Baixas incluíndo os diferentes arquipélagos do PNMTIAG*
- *Gastronomía a bordo: elaboración de pratos tradicionais, caldeiradas, guiso de sardiñas lañadas, ameixas á mariñeira, polbo á Illa ...*
- *Aula Taller: Conta con unidades didácticas sobre a pesca tradicional (embarcacións, artes, técnicas, etc), recursos e medio mariño. Buque de adestramento e actividades náuticas. Itinerarios de coñecemento mariño e turismo etnográfico; investigación e divulgación cultural.*
- *Xornadas de Pesca Deportiva.*
- *Observación de Aves: rutas para observar aves peláxicas mariñas viaxando aos canóns de afloramento das rías de Arousa e Vigo.*
- *Outras Actividades: un espazo diferente para a realización de spots publicitarios ou campañas de difusión e promoción de produtos no litoral atlántico e mediterráneo.*

Máis información:

<http://www.intramar.org/>

<https://www.facebook.com/Iniciativas-Tradicionales-Maritimas-SL-Intramar-190654791084168/>

<https://es-es.facebook.com/chasulaaves/>

7.3.- AMARE TURISMO NÁUTICO.

Amare é unha empresa que quere mostrar toda a beleza e forma de vida das xentes da Ría de Arousa: os seus costumes, as súas illas, a súa vida mariñeira e a súa forma de traballo no mar.

Amare nace cunha clara vocación de satisfacer aos seus clientes mediante a creación de experiencias únicas deseñadas con mimo, que desexan sorprender aos turistas e ao mesmo tempo dar a coñecer e revalorizar os traballos ligados ao mar. O obxectivo é lograr crear experiencias que sexan inesquecibles.

O seu promotor, Gabriel Comojo Cristobo, foi un emprendedor visionario que tivo que abandonar o seu traballo como mariñeiro para comezar no sector do turismo náutico cando eran poucos os que se dedicaban a isto. Sempre tivo claro que non quería desvincularse do que máis amaba, o mar, e decidiu formarse para constituír unha empresa dedicada á valorización do mundo mariñeiro na ría na que sempre traballou. Deste xeito xurdiu Amare, que como o seu nome indica nace da unión entre dúas palabras: amar o mar.

Subvencións: Amare comezou a súa andadura ca embarcación “AMARE UN” no ano 2013 totalmente equipada para o goce na navegación e observación marítima. Na actualidade a empresa conta con dúas embarcacións, cada unha delas con capacidade para acoller comodamente a 12 pasaxeiros. Para a adquisición de ambas embarcacións os promotores beneficiáronse de axudas concedidas ao

través da Consellería de Turismo. Actualmente ten presentado unha solicitude ante o GALP5 co proxecto *Entre Culturas Mar e Terra de Arousa*.

Servizos:

Ofrecen visitas na ría máis grande de Galicia coas súas illas e illotes de areas brancas e augas cristalinas como Areoso e Rúa.

- *Excursións: nas diferentes actividades ofertadas os turistas teñen a oportunidade de descubrir como se traballa o mar nunha Ría que alberga unha enorme biodiversidade, tendo a oportunidade de observar como se extraen diferentes tipos de mariscos e peixes: mexillóns, ameixas, camaróns, navallas, centolas e moitos máis.*
- *Pesca deportiva: Amare organiza saídas de pesca tanto para pescadores deportivos profesionais como para aqueles que se queiran iniciar no mundo da pesca.*
- *Taxi mariño: Amare lévate a calquera illa ou illote da ría de Arousa e tamén ás illas pertencentes ao Parque Nacional Marítimo Terrestre das Illas Atlánticas de Galicia.*

Máis información:

<https://www.amareturismonautico.com/>

<https://www.facebook.com/amareturismonautico>

Mar das Illas

www.mardasillas.com

info@mardasillas.com

Teléfono: 886 213 015
Correo electrónico:
gac6@accioncosteira.es

Teléfono: 986 358 109
Correo electrónico:
gac7@accioncosteira.es

Teléfono: 986 510 953
Correo electrónico:
gac5@accioncosteira.es

www.galp.xunta.gal

